

Uudenmaan innovaatiokeskittymät ja teollisuuspolitiikan paluu

Asiantuntija Antti Alaja, Uuden talousajattelun keskus

Mitkä elementit luovat maailmanluokan innovaatiokeskittymän Uudellemaalle?

- Uudenmaan EU-tasoisien TKI-toiminnan tiivistä kokoa laajasti yhteen tietoa Uudenmaan tki-toiminnasta ja Uudenmaan liiton EU-painopisteistä. Tiekartta oli avartavaa luettavaa.
- Tulkintani tiekartan viestistä: Laajan tki-toiminnan, start up –kulttuurin, yhteistyöverkostojen, kustannustason ja olemassa olevien klusterien ja ekosysteemien puolesta Uusimaa on EU:n kärkijoukossa ja edellytyksiä on vielä parempaan. Mallia Kööpenhaminasta koordinoitussa tki-toiminnassa ja EU-tason tki-rahoituksen hakemisessa. Tki-rahoituslaki kasvattaa entisestään rahoitusta 2020-luvulla.
- Bio-talous-, vety-, kiertotalous-, ja terveysalan, sekä tekoäly- ja kvanttiteknologia nostettiin painotuksiksi, erityisesti EU-rahoituksessa.
- Kannatettavaa, että Uudenmaan liitto on aktiivinen seuraavan komission tki-prioriteettien kanssa ja EU-rahoitushakujen kanssa. Nykyinen koordinaattorirooli. Promootori, valmentaja vai strategi?
- Tällä hetkellä keskustellaan tiiviisti kunnianhimoisen vihreän siirtymän tulevaisuudesta EU:ssa. On kuultu kritiikkiä siitä, että vihreä siirtymä tulee liian kalliiksi. Jatkoksi on esitetty uutta teollista siirtymää (New industrial deal). Suomen on puhuttava aktiivisesti kunnianhimoisen vihreän siirtymän jatkon ja ilmastopolitiikan puolesta – myös tki-rahoituksessa. Toiseksi miten puolustusteollisuuden kehittäminen tulee näkymään EU:n tki-rahoituksessa?
- Tiekarttaa lukiessa tuli mieleen, että pääomasijoittamisesta tulisi puhua selkeämmin osana kansallista ja alueellista innovaatiopolitiikkaa. Muun muassa Teollisuussijoituksen ja eläkeyhtiöiden) merkitys innovaatiotoiminnan kokonaisuudessa on kasvanut. Pääomasijoittaminen on supistunut parin vuoden takaisista ennätyslukuista, joten julkisen sijoittamisen rooli korostuu.
- Tki-rahoitus on sitä koskevan rahoituslain puolesta harvoja asioita, johon on tulossa lisää julkista rahoitusta. Suomessa on käyty aika vähän julkista keskustelua siitä, mihin tarkoituksiin uusi kansallinen tki-rahoitus ohjataan. Tarvitaan myös uusia ideoita. Yksi vaihtoehto kestävän kehityksen haasteisiin keskittyvät tutkimus- ja innovaatio-ohjelmat.

Teollisuuspolitiikan haaste Suomen ja Uudenmaan innovaatiokeskittymille

- Innovaatiopolitiikassa keskitytään asioihin, kuten tutkimus- ja innovaatio-organisaatioiden yhteistyöhön, start up -yrityksiin, tutkijakoulutukseen, tki-rahoitukseen ja ekosysteemien rakentamiseen. Ne ovat kieltämättä tärkeitä edellytyksiä uuden liiketoiminnan synnylle, kilpailukyvyille ja kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiselle.
- Suomessa on toisaalta mietitty hämmentävän vähän teollisuuspolitiikan paluun ja strategisen kapitalismin nousun merkitystä. Paitsi Kiinassa niin myös Yhdysvalloissa ja EU:ssa julkisia investointeja ja tukia ohjataan “strategisiin” päämääriin, kuten mikrosiruihin, uusiutuvaan energiaan, sähköautoiluun ja tekoälyyn.
- Bidenin hallinnon Inflation Reduction Act, Science and Chips Act ja The Infrastructure Investment ja Jobs Act. EU:n teollisuuspoliittiset aloitteet. EU-komissio on höllännyt valtiotukisääntöjä.
- Saadaanko Suomeen uusia t&k-intensiivisiä ja korkean osaamisen teollisuudenaloja nykyisten politiikkatoimien kautta? Kuten Elinkeinoelämän keskusliitto totesi hiljattain, niin suhtautumista muun muassa valtioon ja EU-tason teollisuuspolitiikkaan on mietittävä uusiksi.

Uuden talousajattelun keskus

utak.fi

